

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2019, în cauza penală în privința lui:

*Sagaidac Dimian Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar din Xxxxx, locuitor Xxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.12.2018 - 15.12.2018;

Instanța de apel: 09.01.2019 - 13.03.2019;

Instanța de recurs: 27.05.2019 - 26.06.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă din 15 decembrie 2018, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Sagaidac Dimian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin. (5), 45, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe termen de 150 (una sută cincizeci) ore.

S-a inclus în termenul ispășirii pedepsei termenul aflării lui Sagaidac Dimian sub pază din 27.11.2018-15.12.2018, iar definitiv lui Sagaidac Dimian i s-a stabilit măsura de pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe termen de 78 (șaptezeci și opt) ore.

Acțiunea civilă a părții vătămate Ixari Ion privind încasarea prejudiciului material s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Sagaidac Dimian, în calitate de complice, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, urmărirea penală în privința căroră a fost disjunsă, au organizat și au săvârșit infracțiunea de furt comisă de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință și cu cauzarea de daune în proporții considerabile, în următoarele circumstanțe:

O altă persoană, urmărirea penală în privința căreia a fost disjunsă, fiind deținută în Instituția Penitenciară nr.18 Brănești din r-l Orhei, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare, conștientizând caracterul

prejudiciabil al faptelor sale, dorind în mod conștient survenirea lor, a identificat victima furtului, fiind Ixari Ion, care este consătean al acestuia.

În continuare, prelungindu-și acțiunile sale infracționale, Cebotari Ion l-a instigat la comiterea infracțiunii pe Sagaidac Dimian, precum și alte persoane, urmărirea penală în privința cărora a fost disjunsă, precum și acționând de comun acord cu ultimii, a organizat comiterea de către aceștia a sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, repartizând rolurile conform planului anterior stabilit în vederea realizării intențiilor sale criminale.

În așa mod, la data de 28.01.2017, Sagaidac Dimian împreună cu o altă persoană, urmărirea penală în privința căreia a fost disjunsă, cunoscând de la o altă persoană, urmărirea penală în privința căreia a fost disjunsă, despre faptul că urmează să săvârșească un furt dintr-o localitate din r-nul Ștefan-Vodă, la indicația ultimului s-au deplasat în această localitate.

Ulterior, numitul Sagaidac Dimian, la data de 29.01.2017, fiind împreună cu alte persoane, urmărirea penală în privința cărora a fost disjunsă, s-au întâlnit în s. Olănești, r-nul Ștefan-Vodă precum și alte persoane, urmărirea penală în privința cărora a fost disjunsă și în rezultatul înțelegerii prealabile cu Cebotari Ion, au identificat locuința cet. Ixari Ion, după care acționând în scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, Sagaidac Dimian și altă persoană, urmărirea penală în privința căreia a fost disjunsă au urmărit victima, care se afla în piața din localitatea respectivă, astfel asigurând că infracțiunea de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane să fie săvârșită, fără a fi identificați de victimă.

În continuare, alte persoane, urmărirea penală în privința cărora a fost disjunsă au pătruns în locuința cet. Ixari Ion aflată pe str. Basarabiei 1 din localitatea indicată supra, de unde pe ascuns, au sustras un portmoneu în care se afla suma de 900 lei, un pistol de marca „Margolin” calibrul 5,6 mm, seria xxxxx în valoare de 4 000 lei, un lanț confecționat din aur și o cruce confecționată din aur în valoare totală de 6 000 lei, șase sticle de divin a câte o sută lei fiecare sticlă, două ceasuri de mână, unul în valoare de 800 lei și al doilea în valoare de 1 700 lei, astfel cauzându-i părții vătămate Ixari Ion un prejudiciu considerabil în sumă de 14 000 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a-l recunoaște pe Sagaidac Dimian vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 45, 186 alin. (2) lit. lit. b), c), d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor s-a invocat:

- acuzarea de stat contestă sentința în partea individualizării pedepsei, considerând-o prea blândă în coraport cu fapta comisă, personalitatea inculpatului, cât și comportamentul acestuia în cadrul procesului penal;

- instanța de fond nu a reținut faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea împreună cu alte persoane, în privința cărora urmărirea penală a fost disjunctă într-o procedură separată, inculpatul a comis infracțiunea, fiind membru al unui grup criminal organizat;

- inculpatul a săvârșit infracțiunea prin orice formă de participare, circumstanță agravantă prevăzută de art. 77 alin. (1) lit. c) Cod penal;

- inculpatul a săvârșit infracțiunea, fiind anterior condamnat pentru infracțiuni similare, circumstanță agravantă prevăzută de art. 77 alin. (1) lit. c) Cod Penal;

- inculpatul este predispus de a comite infracțiunii în continuu și nu are capacitatea de a se corecta în societate și a părăsi rândurile lumii interlope, a întreprinde careva acțiuni concrete pentru corectarea personalității sale, precum ar fi angajarea sa în câmpul muncii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2019, s-a admis apelul declarat de către procuror, s-a casat sentința parțial în partea stabilirii pedepsei penale și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia:

Lui Sagaidac Dimian, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 45, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, i s-a aplicat pedeapsă cu închisoare pe termen de 1 (unu) an, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Colegiul a constatat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina lui Sagaidac Dimian încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 42 alin. (5), 45, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - *contribuirea prin prestarea de informații și acordare de mijloace la săvârșirea infracțiunii de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în locuințe și loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Instanța de apel a reținut că legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată cu apel de către procuror, doar în partea individualizării pedepsei penale.

Așadar, Colegiul verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului a constatat că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Acțiunile inculpatului cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 45, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 Cod penal, infracțiunea respectivă se califică ca infracțiune mai puțin gravă.

În conformitate cu art. 76 Cod penal, instanța de fond a reținut ca circumstanță atenuantă - căința sinceră, iar în conformitate cu art. 77 Cod penal, drept circumstanță agravantă s-a reținut săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară.

Din materiale cauzei penale, Colegiul a reținut că inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, anterior fiind condamnat pentru comiterea unor infracțiuni similare.

Astfel, prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 13.10.2014 Sagaidac Dimian a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 2 ani 4 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pe termen de 1 an.

Prin sentința Judecătorei Criuleni din 02.06.2017, procesul penal de învinuire a lui Sagaidac Dimian în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost încetat. Instanța de apel a reținut că antecedentul penal este stins, însă în conformitate cu art. 77 Cod penal, în privința lui Sagaidac Dimian a fost reținută circumstanța agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară.

În contextul celor indicate supra, instanța de apel a statuat că pedeapsa penală aplicată de prima instanță - muncă neremunerată în folosul comunității este prea blândă, nu este conformă personalității inculpatului și nu ar asigura realizarea scopului pedepsei penale reglementat la art. 61 alin. (2) Cod penal, or instanța, evaluând circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului, denotă că cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu executarea reală a acesteia, reieșind din faptul că inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni similare, totodată, inculpatul a săvârșit infracțiunea, prin participare, ceea ce sporește gradul de pericolozitate a faptei comise.

Astfel, măsura de pedeapsă aplicată prin sentința anterioară, s-a dovedit a fi inefficientă, din care motiv, s-a apreciat că aplicarea unei pedepse mai blânde, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, nu va atinge scopul pedepsei penale, servind ca un exemplu negativ pentru alte persoane din rândul celor predispuse la comiterea faptelor similare.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, recurs ordinar declară avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, cu menținerea în această parte a sentinței instanței de fond.

În motivarea recursului, avocatul indică că instanța de apel a ignorat circumstanțele care direct condiționează individualizarea pedepsei inculpatului, nu a analizat și nu a luat în calcul că acesta a manifestat din start o atitudine sinceră și cooperantă cu organul de urmărire penală, contribuind activ la descoperirea infracțiunii, s-a căit sincer în cele săvârșite și că lipsesc date privind caracterizarea negativă a acestuia după comiterea infracțiunii, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, iar antecedentele penale sunt stinse.

Astfel, inculpatului i s-a aplicat o pedeapsă inadecvată, greșit individualizată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține că în susținerea recursului avocatul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care prevăd că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel în cazul când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.* Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține că, recurentul deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens, menținerea sentinței instanței de fond.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel, Colegiul consideră instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite

conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de recurs reține că solicitarea avocatului privind menținerea sentinței prin care în privința lui Sagaidac Dimian a fost aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, este neîntemeiată, or doar faptul că ultimul nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate.

Colegiul este de acord cu poziția instanței de apel care a statuat că pedeapsa penală aplicată lui Sagaidac Dimian de către prima instanță, și anume munca neremunerată în folosul comunității, este prea blândă, nu este conformă personalității inculpatului și nu ar asigura realizarea scopului pedepsei penale reglementat la art. 61 alin. (2) Cod penal, considerând că cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu executare reală, reieșind din faptul că inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni similare. Totodată, s-a reținut că inculpatul a săvârșit infracțiunea prin participație, ceea ce sporește gradul de pericolozitate a faptei comise.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2019, în cauza penală în privința lui Sagaidac Dimian, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 17 iulie 2019.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun